

Doç. Dr. Halil İbrahim HANÇABAY

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 212 532 6020](tel:+902125326020)

E-posta: halilhancabay@istanbul.edu.tr

Web: <https://avesis.istanbul.edu.tr/halilhancabay>

Posta Adresi: İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İskenderpaşa Mah. Kavalalı Sk.
Horhor Cad. No: 1 Fatih/İSTANBUL

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ORCID: 0000-0002-0387-0824

Publons / Web Of Science ResearcherID: AAS-7213-2020

ScopusID: 56548885300

Yoksis Araştırmacı ID: 123188

Eğitim Bilgileri

Doktora, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye 2011 - 2016

Yüksek Lisans, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye 2006 - 2009

Lisans, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 2001 - 2005

Sertifika, Kurs ve Eğitimler

Mesleki Eğitim, Eğiticinin Eğitimi, İstanbul Üniversitesi, 2021

Yaptığı Tezler

Doktora, Abbâsîler Döneminde Vezirlik (295-530/908-1136), Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları Anabilim Dalı / İslam Tarihi Bilim Dalı, 2016

Yüksek Lisans, Halifelîği Döneminde Hz. Osman'la Hz. Ali Dışındaki Şûra Üyeleri Arasındaki İlişkiler, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlahiyat Anabilim Dalı / İslam Tarihi Ve Sanatları Bilim Dalı, 2009

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler, Tarih, Ortaçağ Tarihi, İlahiyat, İslam Tarihi

Verdiği Dersler

Bilimsel Etik ve Akademik Yazım, Lisans, 2021 - 2022

Çağdaş İslam Tarihi Metinleri, Yüksek Lisans, 2021 - 2022

Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği, Yüksek Lisans, 2021 - 2022

Bilimsel Etik ve Akademik Yazım, Lisans, 2021 - 2022

Siyer, Lisans, 2021 - 2022

Siyer, Lisans, 2020 - 2021
İslam Tarihi II, Lisans, 2019 - 2020
Siyer, Lisans, 2020 - 2021
Siyer, Lisans, 2020 - 2021
İslam Tarihi I, Lisans, 2020 - 2021
İslam Tarihi II, Lisans, 2019 - 2020
Siyer, Lisans, 2019 - 2020
Siyer, Lisans, 2019 - 2020
İslam Tarihi, Lisans, 2018 - 2019
İslam Tarihi, Lisans, 2018 - 2019

Yönetilen Tezler

Hançabay H. İ., Zeynep bint Ali'nin Hayatı ve Şahsiyeti, Yüksek Lisans, M.Yüksel(Öğrenci), Devam Ediyor
Hançabay H. İ., Erken Dönem İslam Tarihinde Mühellebî Ailesi , Doktora, Ö.SAZAK(Öğrenci), Devam Ediyor
Hançabay H. İ., Siyer Yazımında İhtisar Geleneği ve Memlükler Dönemi Muhtasar Siyerler, Doktora, M.Kalkan(Öğrenci), Devam Ediyor
Hançabay H. İ., İbn Abdülhakem'e (ö. 257/870) Göre Mısır Fetihleri , Yüksek Lisans, K.Şinik(Öğrenci), Devam Ediyor
Hançabay H. İ., Abbâsî Sarayında Hadımlar ve Kayneler (232-320/847-932), Doktora, E.Ensar(Öğrenci), 2023
Hançabay H. İ., Ebü'l-Ferec İbnü'l-Cevzî (ö. 597/1201) ve el-Vefâ bi-Fezâ'ili'l-Mustafâ adlı eseri, Yüksek Lisans, M.Kalkan(Öğrenci), 2021

SCI, SSCI ve AHCI İndekslerine Giren Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **An Abbâsîd Vizier in 6th/12th century: The political and administrative influence of Adûd al-Dîn Ibn al-Muslima VI./XII. Asırda Bir Abbâsî Veziri: Adudüddîn İbnü'l-Müslime'nin Siyasî ve İdarî Etkinliği**
HANÇABAY H. İ.
Belleten, cilt.85, sa.303, ss.423-461, 2021 (AHCI)

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Nâsır- Lidînillah Dönemi Abbâsî Vezirleri (575-622/1180-1225)**
Hançabay H. İ.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.29, sa.2, ss.391-429, 2020 (Hakemli Dergi)
- II. **Özcan, Emine Sonnur. İslâm Tarihyazımında Gerçeklik ve el-Mes'ûdî (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2014). ISBN: 978-605-5063-17-7**
Hançabay H. İ.
DARULFUNUN İLAHIYAT, cilt.31, sa.1, ss.169-177, 2020 (Scopus)
- III. **Hüseyin Polat. Kuruluşundan XII. Yüzyılın İkinci Yarısına Kadar Bağdat ve Ebu'l-Ferec İbnü'l-Cevzi. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2019. 1. Baskı. 507 s. ISBN: 978-975-17-4182-0**
Hançabay H. İ.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.61, sa.1, ss.219-228, 2020 (Scopus)
- IV. **An Important Source for Abbasid Administrative History: Amîn al-Dawla Ibn al-Müşalâyâ (d. 497/1104) and His Official and Personal Letters Abbâsî İdarî Tarihi Açısından Önemli Bir Kaynak: Dîvânü'l-inşâ Reisi Emînüddeve İbnü'l-Mûsalâyâ (ö. 497/1104) Tarafından Kaleme Alınan Resmî ve Şahsî Mektuplar**
HANÇABAY H. İ.
Islam Arastirmalari Dergisi, cilt.2020, sa.43, ss.45-71, 2020 (Scopus)

- V. **Ibn al-Alqami (d. 656/1258), The Last Vizier of Abbasid, and His Relationship with The Mongols**
HANÇABAY H. İ.
TURKISH JOURNAL OF HISTORY-TARİH DERGİSİ, sa.72, ss.45-76, 2020 (ESCI)
- VI. **Tarihî Rivayetlere Göre Hz. Hasan'ın Halifeliliği**
Hançabay H. İ.
İslami İlimler Dergisi, cilt.14, sa.2, ss.227-255, 2019 (Hakemli Dergi)
- VII. **İbnü'l-Ezrak el-Fârikî, Târîhu Meyyâfârikin (nşr. Kerîm Fârûk el-Hûlî-Yusuf Baluken) İstanbul: Nûbihar Yayınları 2014.**
Hançabay H. İ.
İslam Araştırmaları Dergisi, sa.42, ss.160-165, 2019 (Scopus)
- VIII. **Abu Ishaq Ibrahim b. Hillil b. Ibrahim b. Zahrun al-Katib (384 AH./994 CE.), Diwan al-Rasail al-Sabi**
Hançabay H. İ.
İLAHIYAT STUDIES: A JOURNAL ON ISLAMIC AND RELIGIOUS STUDIES, cilt.9, ss.298-301, 2018 (ESCI)
- IX. **Abbâsîler'in Son Dönem Vezirlerinden Ebü'l-Muzaffer Yahya b. Hübeyre (ö. 560/1165)**
Hançabay H. İ.
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sa.53, ss.45-72, 2017 (Hakemli Dergi)
- X. **Crisis and Continuity at the Abbasid Court: Formal and Informal Politics in the Caliphate of al-Muqtadir (295-320/908-32)**
Hançabay H. İ.
İLAHIYAT STUDIES-A JOURNAL ON ISLAMIC AND RELIGIOUS STUDIES, cilt.8, sa.2, ss.281-284, 2017 (ESCI)
- XI. **İhsan Arslan, Muktedir-Billâh Döneminde Abbâsîler**
Hançabay H. İ.
Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, sa.41, ss.119-124, 2016 (Hakemli Dergi)
- XII. **The meeting of the Prophet Muhammad with a delegation of Christians from Najrân and the incident of Mubâhala**
HANÇABAY H. İ.
Islamic Quarterly, cilt.59, sa.3, ss.291-314, 2015 (Scopus)
- XIII. **Hz. Osman'ın Halife Seçilmesi**
HANÇABAY H. İ.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, sa.58, ss.375-394, 2014 (Hakemli Dergi)
- XIV. **Mehmet Azimli, Dört Halifeyi Farklı Okumak 3, Hz. Osman**
Hançabay H. İ.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.1, sa.55, ss.151-169, 2014 (Hakemli Dergi)
- XV. **Was Abū Dharr Al-Ghifārī "exiled" to Al-Rabadha? A review on the relations between Caliph 'Uthmān and Abū Dharr al-Ghifārī**
Hançabay H. İ.
İlahiyat Studies, cilt.5, sa.1, ss.37-58, 2014 (ESCI)
- XVI. **Nihal Şahin Utku, Kızıldeniz; Çöl, Gemi ve Tacir**
Hançabay H. İ.
İslam Araştırmaları Dergisi, sa.30, ss.146-152, 2013 (Hakemli Dergi)
- XVII. **Adnan Muhammed Milhim, el-Müerrihûne'l-Arab ve'l-fitnetü'l-kübrâ**
Hançabay H. İ.
İSTEM, sa.16, ss.233-239, 2010 (Hakemli Dergi)

Kitap & Kitap Bölümleri

- I. **Memlûkler Dönemi İlim Geleneği (13.-14. Yüzyıllar)**
Hançabay H. İ. (Editör)
İstanbul University, İstanbul, 2023
- II. **Abdülazîz ed-Dûrî, İslam Tarih Yazıcılığı: Müslümanlarda Tarih İlminin Doğuşu**

Hançabay H. İ., Midilli M. E., Yılmaz H. İ.

Albaraka Yayınları, İstanbul, 2023

III. **Abdülazîz ed-Dûrî ve İslam Tarih Yazıcılığının Ortaya Çıkışı**

Hançabay H. İ.

Abdülazîz ed-Dûrî, İslam Tarih Yazıcılığı: Müslümanlarda Tarih İlminin Doğuşu, Ahmet Faruk Çağlar, Editör, Albaraka Yayınları, İstanbul, ss.7-34, 2023

IV. **Abdülazîz ed-Dûrî ve Erken Dönem İslâm Tarihine Yeniden Bir Bakış**

Hançabay H. İ.

Hicrî Birinci Asırda İslâmî İlimler, I-II, Hidayet Aydar,Ziyad Alrawashdeh,Elif Gül Gökhan,Sultan Ümmügülsüm Gündüzlap,Ülfer Karabulut,Ümit Eskin,Yasemin Çelikhacı,Khadeejeh Alrawashdeh, Editör, Ensar Nesriyat, İstanbul, ss.565-597, 2020

V. **Şûra ve Hz. Osman'ın Halife Seçilmesi**

Hançabay H. İ.

Hz. Osman, Ali Aksu, Editör, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas, ss.39-58, 2020

VI. **Abbâsîler Döneminde Vezirlik (295-530/908-1136)**

HANÇABAY H. İ.

Klasik Yayınları, İstanbul, 2017

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

I. **Tarihin Tarihi Bağlamında Erken Dönem İslam Tarihine Metodolojik Bir Yaklaşım**

HANÇABAY H. İ.

Uluslararası İslam'da Medeniyet Bilimleri Tarihi Sempozyumu, İstanbul, Türkiye, 20 - 21 Aralık 2019, ss.3

II. **Abbâsî İdarî Tarihi Açısından Önemli Bir Kaynak: Emînüddeve İbnü'l-Muvsalâyâ (ö. 497/1104) ve Risâleleri**

HANÇABAY H. İ.

XVIII. TÜRK TARİH KONGRESİ, Ankara, Türkiye, 1 - 05 Ekim 2018, ss.1120-1121

III. **İslâm Tarihinde Vezirlik Müessesesinin Ortaya Çıkışı ve Mâhiyeti**

HANÇABAY H.

6. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi, Muş, Türkiye, 10 - 13 Mayıs 2017, cilt.IV, ss.199-212

Ansiklopedide Bölümler

I. **Senetü'l-Vüfûd**

Hançabay H. İ.

Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.210-212, 2019

II. **Muhâcirîn**

Hançabay H. İ.

Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.97-100, 2019

III. **Müezzin**

Hançabay H. İ.

Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.227-229, 2019

IV. **Talha b. Ubeydullah**

Hançabay H. İ.

Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.523-527, 2019

V. **Seyyit ve Şerif**

Hançabay H. İ.

Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.237-239, 2019

VI. **Sevr Mağarası**

- Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.225-227, 2019
- VII. **Meymûne**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.529-531, 2019
- VIII. **Senetü'l-Hüzn**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.209-210, 2019
- IX. **Seriyye**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.217-218, 2019
- X. **Sümeyye bint Hubbât**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.333-334, 2019
- XI. **Muhammed b. Hanefiyye**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.141-143, 2019
- XII. **Mus'ab b. Umeyr**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.185-187, 2019
- XIII. **Üsâme b. Zeyd**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.261-263, 2019
- XIV. **Zeyd b. Hârise**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.498-501, 2019
- XV. **Zeyneb bint Cahş**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.509-512, 2019
- XVI. **Sa'd b. Âiz el-Karaz**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.72-73, 2019
- XVII. **Mukaddes Emanetler**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.168-169, 2019
- XVIII. **Necâşî Ashame**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.329-331, 2019
- XIX. **Osman**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.416-423, 2019
- XX. **Suheyb-i Rûmî**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.296-298, 2019
- XXI. **Umretü'l-Kazâ**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.200-201, 2019
- XXII. **Abdullah b. Ubey b. Selûl**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.92-95, 2019
- XXIII. **Ömer**

- Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.437-448, 2019
- XXIV. **Recî Vakası**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.521-522, 2019
- XXV. **Şürahbil b. Hasene**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.491-492, 2019
- XXVI. **Safâ ve Merve**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.90-92, 2019
- XXVII. **Mes'ûdî**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.492-494, 2019
- XXVIII. **Sa'd b. Ebû Vakkâs**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.73-76, 2019
- XXIX. **Sevde**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.223-225, 2019
- XXX. **Rukiyye**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.41-42, 2019
- XXXI. **İslam (Tarih)**
Hançabay H. İ.
Temel İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), ss.411-421, 2019

Diğer Yayınlar

- I. **Ann K. S. Lambton, İktâ Üzerine Düşünceler (çev. Halil İbrahim Hançabay), Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**
HANÇABAY H. İ.
Diğer, ss.165-184, 2016
- II. **Abdülaziz Dûrî, Hz. Ömer'in Mâlî Düzenlemeleri: [Irak Bölgesindeki] Vergiler (çev. Halil İbrahim Hançabay), Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**
HANÇABAY H. İ.
Diğer, ss.185-221, 2014
- III. **Tarif Khalidi, Erken Orta Çağ'da Filistin'de Kabile İskânı ve Toprak Mülkiyeti (çev. Halil İbrahim Hançabay), İSTEM: İslâm, San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi**
HANÇABAY H. İ.
Diğer, ss.185-194, 2013
- IV. **Abdülaziz Dûrî, Hz. Ömer'in Mâlî Düzenlemeleri: Şam Bölgesindeki Vergiler (çev. Halil İbrahim Hançabay), İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi**
HANÇABAY H. İ.
Diğer, ss.195-207, 2011
- V. **Abdülaziz Dûrî, İslâm'ın İlk Yıllarında Horasan'da Vergi Sistemi (çev. Halil İbrahim Hançabay), Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**
HANÇABAY H. İ.
Diğer, ss.211-223, 2010

Desteklenen Projeler

Çalışkan M. S., Buladı K., Furat A. H., Horozcu Ü., HANÇABAY H. İ., Diğer Resmi Kurumlarca Desteklenen Proje, Cezaevlerindeki Tutuklulara Yönelik Değerler Eğitimi ve Tutukluların Psikolojik ve Dini Tutumlarına Yönelik Durum Tespiti, 2018 - 2018

Metrikler

Yayın: 63

Atıf (WoS): 6

Atıf (Scopus): 2

H-İndeks (WoS): 1

Akademi Dışı Deneyim

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)

Milli Eğitim Bakanlığı